

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Andrei Harghel, Elena Covalenco, Ion Arhiliuc, Iurie Diaconu,

interpretul – Adriana Condrațcaia,

judecând în ședința publică recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, și părțile vătămate Calaraș Ion și Mursa Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Chianu Ivan Serghei, născut la 12.12.1988, originar și domiciliat mun. Chișinău, șos. Balcani, nr.6/2, ap.36.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță:* 28.02.2012 – 04.12.2012

2. *Instanța de apel:* 31.01.2013 – 20.03.2013

3. *Instanța de recurs:* 17.09.2013 – 04.02.2014

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Suvac Nicolae, care a susținut recursul în sensul declarat, precum și recursurile declarate de părțile vătămate Calaraș I. și Mursa I..

Inculpatul Chianu I. și avocatul acestuia, Postoroncă Aliona, care au solicitat respingerea recursurilor declarate de procuror și părțile vătămate.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 decembrie 2012, Chianu I. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(2) lit.b) CP la 2 (doi) ani închisoare și în baza art.187 alin.(2) lit.b),e),f) CP la 3 (trei) ani închisoare, fără amendă.

În baza art.84 alin.(1) CP definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani 3 luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 CP s-a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 1 (un) an, fiind obligat de a nu-și schimba fără consimțământul organului de stat specializat, care exercită controlul asupra comportamentului condamnatului, domiciliul permanent.

Acțiunile civile a lui Perciun O., Calaraș I., Pavlenco Gh., Mursa I. și Ivanov M., au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la 01 martie 2010, aproximativ la ora 02:15, Chianu I., aflîndu-se în fața barului „Savoc”, amplasat pe str. Alba lulia, 196/3, mun. Chișinău, avînd intenția comiterii unui act de huliganism, încalcînd grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, prin înțelegere prealabilă cu cet. Bobu D. și cu alte persoane nestabilite pînă la moment de organul de urmărire penală a inițiat un conflict cu Mursa I. și Surdu R., care se aflau la stație în așteptarea unui taxi. Fără nici un motiv, intenționat a aplicat violența față de ultimii, lovindu-i de mai multe ori cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, în rezultat la ce, Mursa I. și Surdu R. au căzut la pămînt. Chianu I., în continuarea acțiunilor sale huliganice, îi lovea pe ultimii doi cu picioarele în timp ce aceștia se aflau la pămînt, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii într-o direcție necunoscută. Ca urmare a acestor acțiunilor huliganice lui Mursa I. i-au fost cauzate vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, iar lui Surdu R. – vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Tot el, la 17 ianuarie 2011, în perioada de timp cuprinsă între orele 01:30 -02:30, aflîndu-se pe strada Liviu Deleanu 11, mun. Chișinău, la stația terminus a rutei 160, avînd intenția comiterii unui act de huliganism, încalcînd grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, prin înțelegere prealabilă cu Crașevschii S. și Astahov I., a inițiat un conflict cu cet. Perciun O., care se afla la stație în așteptarea unui taxi. Fără careva motiv i-a aplicat cet. Perciun O. multiple lovituri cu mîinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-i astfel vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată de scurtă durată.

Tot el, la 15 august 2011, aproximativ la orele 02:00, aflîndu-se în fața barului „Pandora”, amplasat pe strada Alba lulia, 75, mun. Chișinău, avînd intenția comiterii unui act de huliganism, încalcînd grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, a inițiat un conflict cu cet. Ivanov M., care se afla în fața localului menționat. Fără nici un motiv, intenționat a aplicat violența față de ultimul, lovindu-l cu pumnii peste cap, în rezultat la ce, Ivanov M. a căzut la pămînt. Ca urmare a acțiunilor huliganice ale lui Chianu I., lui Ivanov M. i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Tot el, la 23 august 2011, aproximativ la orele 18:00, aflîndu-se în parcul "La izvor", mun. Chișinău, avînd intenția comiterii unui raport sexual într-un loc public cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, văzînd că la fața locului au venit colaboratorii de poliție ai RPS "SCUT" a MAI, a manifestat un comportament de o

obraznicie deosebită, însoțit de opunere de rezistență violentă și amenințări cu expresii indecente în adresa reprezentanților poliției. Nu s-a conformat cerințelor legale ale polițiștilor și a încercat să inițieze o bătaie cu aceștia, însă a fost immobilizat. Ca urmare a acțiunilor huliganice ale lui Chianu I., colaboratorilor de poliție al RPS "SCUT" a MAI Pavlenco Gh. și Călăraș I. le-au fost cauzate vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Tot el, la 17 ianuarie 2011, în perioada de timp cuprinsă între orele 01:30 -02:30, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu Crașevschii S. și Astahov I., aflându-se pe strada L. Deleanu 11, mun. Chișinău, la stația terminus a rutei 160, urmărind scopul încălcării ordinii publice, a iscat un conflict cu cet. Perciun O., care se afla la stație în așteptarea unui taxi. În timpul conflictului, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis a tras de pe mîna stîngă a lui Perciun O. un inel din aur la prețul de 3000 lei, și a părăsit locul infracțiunii într-o direcție necunoscută, cauzîndu-i astfel părții vătămate un prejudiciul material considerabil.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, Rîileanu D., și de părțile vătămate Mursa I. și Calaraș I..

În motivarea apelului procurorul a indicat că, instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blîndă, care nu corespunde prevederilor legislației în vigoare, inclusiv a cerințelor art. 90 CP, deoarece nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art.75 CP, nu a luat în considerație gravitatea și numărul infracțiunilor săvîrșite – patru capete de acuzare în baza art.287 CP și un capăt de acuzare în baza art.187 alin.(2) lit.b),e),f), de motivul acestora, de persoana celui vinovat, care prin comportamentul său și nerecunoașterea vinovăției a dat dovadă de lipsă de respect față de societate și normele de conviețuire general-umane, pe parcursul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului. Nu au fost stabilite nici careva motive care ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul să nu execute pedeapsa cu închisoare prevăzută de lege și solicitată de acuzatorul de stat.

A solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Chianu I. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza de art.287 alin.(2) lit.b) CP la 4 ani închisoare și în baza art.187 alin.(2) lit.b),e),f) CP la 5 ani închisoare cu amendă în mărime de 500 unități convenționale. În baza art.84 alin.(1) CP prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă lui Chianu I. sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 500 u.c..

Partea vătămată Mursa I., în motivarea apelului său, a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatului Chianu I. este prea blîndă, deoarece instanța de fond nu a luat în considerație faptul că, nu și-a recunoscut vina în cele săvîrșite, nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune. A solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Chianu I. să-i fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate pe termen de 6 ani.

Partea vătămată Călăraș I., în motivarea apelului, a invocat de asemenea blîndețea pedepsei stabilite de instanța de fond, care nu a luat în considerație că,

inculpatul nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunilor imputate, pentru comiterea cărora prevede o sancțiune cu închisoare de la 3 la 6 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale, a manifestat o aroganță definitivă pe care a dovedit-o și în ședințele de judecată. A solicitat, casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Chianu I. să fie condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) și art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) CP, stabilindu-i o pedeapsă mai aspră.

A încasa de la Chianu I. în folosul său prejudiciul material în mărime de 600 (șase) lei și prejudiciului moral în mărime de 10000 (zece) lei.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2013, au fost admise parțial apelurile procurorului Raileanu D., părților vătămate Mursa I. și Călărăș I., casată sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 04.12.2012, în partea stabilirii pedepsei și pronunță în această parte o nouă hotărâre, potrivit căreia, lui Chianu I., recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.2 lit.(b) CP - la 2 (doi) ani închisoare, art.187 alin.2 lit. b),e),f) CP- la 3 (trei) ani închisoare, fără amendă, conform art. 84 CP pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani și 3(trei) luni închisoare, fără amendă.

Conform art. 90 CP s-a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

În rest sentința s-a menținut.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a apreciat probele prin prisma art.101 CPP, just concluzionând vinovăția inculpatului Chianu I. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit.b) și art.187 alin.2 lit. b),e),f) CP.

În ce privește pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art.6,7,61,75 CP, ținând cont de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului, care are loc permanent de trai, se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior nu a fost judecat, însă incorect a aplicat prevederile art.90 CP, fiind dispusă suspendarea executării pedepsei pe un termen insuficient.

Mai mult ca atât, a luat în considerație, sentința de condamnare a inculpaților (coparticipanților) Crașevschi S. și Astahov I., în privința cărora de asemenea au fost aplicate prevederile art.90 CP, hotărârile fiind irevocabile, precum și faptul că, pedeapsa privativă de libertate ar deveni inechitabilă în raport cu faptele ilegale comise, dar și a-r împiedica achitarea prejudiciului cauzat părților vătămate.

Instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a admis în principiu acțiunile civile a părților vătămate, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece o acțiune civilă după forma și conținutul prevăzut de lege de către părțile vătămate în principiu nu a fost înaintată, însă acestea în cadrul ședinței au menționat că au pretenții materiale și morale.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron C., și părțile vătămate Calaraș I. și Mursa I..

În motivarea recursului procurorul invocă că, nu contestă calificarea acțiunilor inculpatului, ci doar pedeapsa stabilită inculpatului, ca una prea blîndă de către instanțele inferioare, care au ignorat prevederile art.75 CP, întrucît din materialele dosarului se constată că, inculpatul nu a recunoscut vina, nu s-a căit sincer în cele comise, prejudiciul cauzat prin infracțiuni nu a fost restituit, circumstanțe ce denotă că, inculpatul nu a conștientizat faptele comise.

Consideră că, aplicarea art.90 CP pentru infracțiuni din categoria celor grave, este contrar prevederilor art.61 CP, adică pedeapsa stabilită nu va atinge scopul pedepsei penale, corectarea și reeducarea inculpatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea lui cît și altor persoane.

Instanța de apel nu a indicat circumstanțele cauzei care au servit temei pentru aplicarea art.90 CP.

Solicită, casarea parțială a deciziei atacate în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Partea vătămată Călăraș I., în motivarea recursului, invocă de asemenea blîndețea pedepsei stabilite atît de instanța de fond, cît și de instanța de apel, care nu au luat în considerație comportamentul antisocial a inculpatului, care nu și-a recunoscut vina în săvîrșirea infracțiunilor imputate, a manifestat o aroganță definitivă pe care a dovedit-o și în ședințele de judecată, iar caracteristica pozitivă prezentată de la locul de trai pune la îndoială veridicitatea acesteia, deoarece este imposibil ca o persoană să săvîrșească atîtea infracțiuni însoțite cu un comportament total inadecvat celui care ar trebui să fie într-o societate, să fie atît de pozitiv caracterizat.

Consideră că, este o abatere gravă de la legislația națională și motivarea instanței, precum că, dacă inculpatul Chianu I. va fi pedepsit cu închisoare el nu va putea despăgubi părțile vătămate pe dosar, cu toate că, nu au fost admise acțiunile părților vătămate.

Solicită, casarea deciziei cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Chianu I. să fie condamnat pentru săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) și art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) CP, stabilindu-i o pedeapsă mai aspră.

A încasa de la Chianu I. în folosul său prejudiciul material în mărime de 600 (șase) lei și prejudiciului moral în mărime de 10000 (zece) lei.

Partea vătămată Mursa I., în recursul declarat solicită, casarea deciziei, rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărîri prin care lui Chianu I. să-i fie stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 ani, motivînd cu faptul că, pedeapsa stabilită este una prea blîndă pentru infracțiunile săvîrșite de către inculpatul Chianu I., care nu și-a recunoscut vina, nu a recuperat prejudiciul cauzat părților vătămate.

7. Judecînd recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) CPP, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Recurenții invocă în recursurile sale temeiul prevăzut de pct.10) alin.1) art.427 CPP „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”, iar procurorul inclusiv, și pct.6) al aceluiași articol - „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*”.

Din partea motivantă a deciziei, Colegiul lărgit constată că, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către procuror în cererea de apel, fiind corect calificate acțiunile lui Chianu I. în baza 287 alin.(2) lit. b) și art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) CP, fiindu-I stabilită o pedeapsă echitabilă, ținând cont de prevederile art.61,75 CP.

Colegiul menționează că, potrivit prevederilor art.75 CP, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 CP, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76 – 77 CP, precum și, efectele acestora prescise în art.78 CP.

În speța dată, instanțele ierarhic inferioare stabilind inculpatului Chianu I. o pedeapsă sub formă de închisoare, au ajuns la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită real, și au dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei, luând în considerație infracțiunile săvârșite, de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat.

Colegiul menționează că, aplicarea prevederilor art.90 CP – suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei, ca o instituție de drept penal, constă în dispoziția luată de instanța de judecată prin însăși hotărârea de condamnare, de a suspenda condiționat pe o anumită perioadă de timp, denumită termen de încercare, executarea pedepsei, dacă sunt îndeplinite anumite condiții prevăzute de art.90 CP. Dacă în cursul termenului de încercare condamnatul săvârșește din nou o

infracțiune, conform art.90 CP, suspendarea condiționată se revocă și pedeapsa care a fost suspendată se va ispăși alături de pedeapsa aplicată prin noua infracțiune, iar dacă, în cursul termenului de încercare, condamnatul nu mai săvârșește vreo infracțiune cu intenție, acesta este reabilitat.

Instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Colegiul penal, menționează faptul că, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu poate fi dispusă în cazul săvârșirii infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave (alin.4 al art.90 CP).

Potrivit art.16 CP infracțiunile săvârșite de inculpatul Chianu I. se califică ca infracțiune mai puțin gravă pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv, iar alta gravă pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv.

În atare situație, este posibilă aplicarea prevederilor art.90 CP, concluzia la care au ajuns instanțele ierarhic inferioare, fiindu-i stabilit și o restricție din cele prevăzute în alin.(6) al art.90 CP – să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului de stat specializat, care exercită controlul asupra comportamentului condamnatului.

Din conținutul hotărîrilor atacate rezultă că, instanțele de judecată corect au constatat faptele și circumstanțele săvârșirii infracțiunilor incriminate inculpatului Chianu I., descriindu-le în partea descriptivă, ulterior, motivându-se concluzia de vinovăție printr-un cumul de probe pertinente, concludente și utile, care obiectiv au fost apreciate de instanțele de judecată ierarhic inferioare, fiindu-i stabilită de către instanța de apel o pedeapsă echitabilă în concordanță cu prevederile legii.

Referitor la încasarea prejudiciului material și moral de la inculpatul Chianu I. în folosul părții vătămate Călăraș I., Colegiul lărgit conchide că, potrivit prevederilor art.225 CPP, instanțele ierarhic inferioare corect au admis în principiu acțiunile civile a părților vătămate, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece o acțiune civilă după forma și conținutul prevăzut de lege de către părțile vătămate în principiu nu a fost înaintată, însă acestea în cadrul ședinței au menționat că au pretenții materiale și morale, dar nu au fost concretizate în modul stabilit, prevăzut de art.219,221CPP.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, nu și-au găsit confirmare la judecarea recursurilor, prin urmare hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi respins, ca neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct.1) CPP, Colegiul lărgit,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, și părțile vătămate

Calaraș Ion și Mursa Ion, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2013, în cauza penală privindu-l pe **Chianu Ivan Serghei**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **18 februarie 2014 ora 09:30**.

Președinte:

Constantin Gurschi

Judecători:

Andrei Harghel

Elena Covalenco

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu